

Sygn. akt VI GC 1263/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 grudnia 2020 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: asesor sądowy Barbara Golec

po rozpoznaniu w dniu 2 grudnia 2020 roku w Rybniku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa W. J.

przeciwko(...) sp.j. w R.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) sp.j. w R. na rzecz powoda W. J. kwotę 988,17 EUR (dziewięćset osiemdziesiąt osiem euro siedemnaście centów) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 22 lutego 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r., a od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia zapłaty z odsetkami w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 10 punktów procentowych;
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1 410,20 zł (jeden tysiąc czterysta dziesięć złotych dwadzieścia groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

asesor sądowy

Sygn. akt VI GC 1263/20

UZASADNIENIE

Dnia 6 listopada 2019 r. powód W. J. wniósł przeciwko pozwanemu (...) sp. j. w R. pozew o zapłatę kwoty 1 238,17 euro wraz z odsetkami od dnia 22 lutego 2019 r. (ustawowymi za opóźnienie od kwoty 250 euro i ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od kwoty 988,17 euro), a także o zasądzenie zwrotu kosztów procesu. Uzasadniając wskazał, że wykonał na zlecenie pozwanego przewóz stali ze S.do T., jednak z uwagi na brak awizacji przesyłki przez pozwanego nie rozładował towaru w T.. Kierowca pojazdu z ładunkiem nie mógł dłużej oczekiwać na rozładunek, więc wrócił wraz z towarem do bazy w Ś.. Na dochodzoną pozewem kwotę złożyło się pozostała część wynagrodzenia za przewóz w kwocie 988,17 euro oraz koszt powrotu do bazy w wysokości 250 euro (k. 6-9, 28).

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 12 maja 2020 r. uwzględniono żądanie pozwu (k. 30).

W sprzeciwie pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie zwrotu kosztów procesu. Według pozwanego powództwo było bezzasadne, jednocześnie pozwany podniósł zarzut potrącenia. Pozwany wskazał, że powód jedynie częściowo wykonał zleconą usługę. Wyjaśnił, że to słoweński zleceniodawca miał dokonać awizacji. Pozwany ustalił, że rozładunek miał się odbyć następnego dnia, a za postój proponował powodowi 100 euro. Powód jednakże samowolnie odjechał z miejsca rozładunku, a pozwany był zmuszony odebrać towar w asyście Policji. W związku z tym pozwany

poniósł koszty transportu oraz usług dźwigu w wysokości 4 242,02 zł, które to koszty potrącił z należnością powoda. Odnosnie do kwoty 250 euro pozwany zarzucił, że powód nie wykazał, że utracił zarobek z jakiegoś zlecenia, a jednocześnie powód nie wykazał podstawy ustalenia kosztów zjazdu na bazę (k. 32-33).

Sąd ustalił, co następuje.

W dniu 2 stycznia 2019 r. pozwany (...)sp. j. w R. zlecił powodowi W. J. wykonanie przewozu na trasie J. w S.-T.. Wynagrodzenie pozwanego uzgodniono na kwotę 1 110 euro netto, płatne w terminie 45 dni od daty złożenia rachunku wraz z potwierdzonym listem CMR. Załadunek miał miejsce w dniu 3 stycznia 2019 r. Rozładunek miał mieć miejsce w dniu 7 stycznia 2019 r. w godz. 8.00-15.00. Zleceniodawcą pozwanego był podmiot słoweński – (...)jako spedytor.

dowód: list przewozowy k. 19, zlecenie k. 20, 48

Kierowca powoda A. N. przybył na rozładunek do T. w dniu 7 stycznia 2019 r. o godz. 10.00. Z powodu braku awizacji odbiorca towaru (...)S.A. w T. nie odebrał towaru i nie dokonał rozładunku. Kierowca oczekiwał na rozładunek do godz. 15.43, a następnie wrócił wraz z ładunkiem do bazy przedsiębiorstwa powoda w Ś..

Strony pozostawały w stałym kontakcie, a z ramienia pozwanego sprawę prowadził S. P.. Powód zgłosił pozwanemu problem ze zmianą osoby kierowcy oraz odmową przyjęcia towaru z powodu braku awizacji. Pozwany kontaktował się z nadawcą towaru i przekazał powodowi, że to nadawca miał dokonać awizacji. Powód następnego dnia miał do wykonania kolejne zlecenie transportowe i uprzedził pozwanego, że nie może czekać na rozładunek. Pozwany nie wyraził zgody na zjazd pojazdu wraz z towarem do bazy powoda, wskazał, że następnego dnia dojdzie do rozładunku, a pozwany zapłaci 100 euro za postój. Powód nie przystał na te warunki.

dowód: notatka k. 18, list przewozowy k. 19, wydruki rozmowy k. 43-44

Powód w dniu 7 stycznia 2019 r. wystawił fakturę, obciążając pozwanego wynagrodzeniem za usługę transportową w kwocie 1 110 euro netto (1 365,30 euro brutto), z terminem zapłaty do dnia 21 lutego 2019 r.

dowód: faktura k. 22

Powód notą z dnia 7 stycznia 2019 r. obciążył pozwanego kwotą 250 euro za koszty zjazdu auta z towarem z T. na bazę i blokadę naczepy na skutek zaniechania przez spedycję obowiązku awizacji zgodnie z ustaleniami zlecenia. Jako termin zapłaty powód wskazał dzień 21 lutego 2019 r.

dowód: nota obciążeniowa k. 21

W dniu 8 stycznia 2019 r. kierowca powoda wykonywał inne zlecenie. Samochód z załadunkiem był przechowywany w bazie przedsiębiorstwa powoda w Ś.. Pozwany wyznaczył powodowi czas do dnia 10 stycznia 2019 r. do godz. 10.00, aby dostarczył towar do miejsca rozładunku. Uprzedził, że w razie niedochowania terminu, podejmie działania, by wykonać zlecenie w zastępstwie powoda. Powód nie dostarczył towaru do T..

dowód: wydruk karty kierowcy k. 15, wydruki rozmowy k. 45-46, pismo pozwanego k. 47, zlecenie spedycyjne k. 75-76

Pozwany w dniu 11 stycznia 2019 r. odebrał towar od powoda i dostarczył go do T.. By dokonać przeładunku towaru niezbędne było użycie dźwigu, za które to usługi pozwany zapłacił 1 881,90 zł brutto. Pozwany wystawił fakturę, obciążając powoda kosztami usługi transportowej na trasie R. – Ś. – T. oraz kosztami usługi dźwigowej na łączną kwotę 3 448,80 zł netto (4 242,02 zł brutto). Powód odmówił zapłaty.

dowód: wykaz wyjazdów służbowych k. 49, faktury k. 50, 52, pismo powoda k. 54, pismo pozwanego k. 55

Pismem z dnia 22 stycznia 2019 r. pozwany złożył powodowi oświadczenie o kompensacie co do kwoty 4 242,02 zł, pomniejszając należność powoda z tytułu wykonanego przewozu. Powód odebrał pismo w dniu 23 stycznia 2019 r.

dowód: oświadczenie o kompensacie k. 56, wydruki z emonitoringu k. 57-59, potwierdzenie nadania k. 60

Pozwany zapłacił powodowi część wynagrodzenia za przewóz w kwocie 377,13 euro.

bezsporne

Powód wezwał pozwanego do zapłaty pozostałej części wynagrodzenia za przewóz oraz należności z noty obciążeniowej. Pozwany zwrócił notę bez księgowania jako bezpodstawnie wystawioną.

dowód: wezwania do zapłaty k. 16-17, pismo pozwanego k. 53

Pominięto dowód z zeznań świadka A. N., kierowcy powoda, jako że okoliczność, że powód dostarczył na czas towar do miejsca rozładunku, a następnie po paru godzinach, odjechał do bazy, nie była przez pozwanego kwestionowana. Wykonanie przez kierowcę innego zlecenia w dniu następnym wynikało natomiast z wydruku karty kierowcy. Jeśli chodzi o pozostałych wnioskowanych świadków oraz przesłuchanie stron, to okoliczności wykonania usługi przez powoda, w tym brak rozładunku towaru, wynikał z korespondencji stron, a odbiór towaru przez pozwanego w siedzibie powoda i jego koszty, konieczność korzystania z dźwigu, nie były przedmiotem sporu. Należy przy tym zauważyć, że wiedzę o przedmiocie sporu posiadał S. P., tymczasem pozwany wnioskował o przesłuchanie J. P.. Nie było również konieczne przesłuchanie stron, by wyjaśnić wykonanie przewozu przez powoda i dalsze czynności podjęte przez strony, gdyż fakty te ustalono w oparciu o dowody złożone do akt sprawy. Odnośnie zaś do wysokości szkody poniesionej przez powoda wskazać należy, że powód nie podał nawet podstaw obliczenia odszkodowania, mimo zarzutów pozwanego. Jeśli chodzi o dowód z opinii biegłego, to w świetle stanowiska powoda, ustalenie średnich kosztów przewozu na trasie T. – Ś. nie miało znaczenia dla rozstrzygnięcia.

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Powód wywodził swoje roszczenie z umowy przewozu, na mocy której zgodnie z art. 774 k.c. przewoźnik zobowiązuje się w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa do przewiezienia za wynagrodzeniem osób lub rzeczy. Przepis art. 471 k.c. stanowi, że dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. W myśl art. 361 § 1 i 2 k.c., zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W tych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

Przedmiotem sporu nie było zlecenie usługi transportowej powodowi, wysokość uzgodnionego wynagrodzenia, częściowa zapłata, ani to, że powód dostarczył towar na rozładunek we właściwym czasie. Nie był również kwestionowany fakt braku rozładunku w umówionym czasie z powodu braku awizacji, której dokonać miał spedytor – słoweński przedsiębiorca oraz to, że kierowca powoda odjechał wraz z załadunkiem do siedziby przedsiębiorstwa w Ś.. Powód nie podważał, że następnie to pozwany we własnym zakresie odebrał towar i dostarczył na rozładunek w T., ponosząc związane z tym koszty transportu oraz dźwigu. Strony nie zgadzały się co do oceny wykonania przez powoda przewozu, podmiotu odpowiedzialnego za dodatkowe koszty poniesione przez pozwanego, a także co do kosztów zjazdu pojazdu powoda do bazy.

Pozwany podnosił, że powód nie wykonał w całości umowy przewozu. Z zarzutem tym nie sposób się zgodzić, gdyż powód dostarczył towar we właściwym czasie do uzgodnionego miejsca rozładunku. Do odbioru przesyłki jednak nie doszło z przyczyn nieleżących po stronie powoda. Jednocześnie nie można zarzucić powodowi, że nie dążył do wykonania umowy również co do rozładunku, który był w jego interesie, ponieważ pozwalała swobodnie dysponować pojazdem z naczepą. Powód współpracował z pozwanym, niezwłocznie zgłosił problem, czekał na jego rozwiązanie i to dłużej, niż wskazany w zleceniu czas rozładunku (odjechał około godz. 15.40, tymczasem rozładunek

był planowany do godz. 15.00). Pozwany miał ponad 5 godzin na załatwienie kwestii awizacji ze swoim kontrahentem. W tych okolicznościach brak jest podstaw do zarzucenia powodowi braku dobrej woli czy wykonania zobowiązania sprzecznie z art. 354 k.c. Zarazem powód nie miał obowiązku przyjęcia oferty pozwanego dotyczącej postępu pojazdu za stosunkowo niewielkim wynagrodzeniem. Z uwagi na kolejne przyjęte zlecenia, powód musiał zapewnić sobie możliwość jego wykonania, by nie narazić się na odpowiedzialność kontraktową. Zauważyć trzeba, że powód zabezpieczył przewożony towar przed ewentualną szkodą w sposób, jaki był najbardziej dostępny i nie generował dalszych nadmiernych kosztów. Tym samym powód nie ponosi odpowiedzialności za nienależyte wykonanie umowy przewozu, a za brak odbioru ładunku odpowiada spedytor oraz ewentualnie odbiorca towaru. Również w świetle przepisów konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów ((...)) powód nie dopuścił się naruszenia obowiązków umownych. Przepis art. 15 ust. 1 konwencji stanowi, że jeżeli po przybyciu towaru do miejsca przeznaczenia okażą się przeszkody w jego wydaniu, przewoźnik powinien zażądać instrukcji od nadawcy. Jeżeli odbiorca odmawia przyjęcia towaru, nadawca ma prawo rozporządzać nim bez obowiązku przedstawienia pierwszego egzemplarza listu przewozowego. Zgodnie z art. 16 ust. 2 konwencji, w przypadkach przewidzianych w artykule 14, ustęp 1 i w artykule 15 przewoźnik może bezzwłocznie wyładować towar na rachunek osoby uprawnionej; po tym wyładowaniu przewóz uważa się za ukończony. Przewoźnik bierze wówczas na siebie dozór towaru. Może on jednak powierzyć towar osobie trzeciej i wówczas odpowiada jedynie za rozsądny wybór tej osoby. Towar zostaje obciążony należnościami, wynikającymi z listu przewozowego i wszystkimi innymi kosztami.

Niezależnie od powyższego, również podniesiony przez pozwanego zarzut potrącenia, świadczy o zasadności powództwa w zakresie wynagrodzenia za wykonany przewóz. Zgodnie z art. 498 k.c., gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. Oświadczenie o potrąceniu jest formą tzw. uznania niewłaściwego roszczenia, gdyż w jego treści składający oświadczenie o potrąceniu jednocześnie uznaje istnienie wierzytelności strony przeciwnej. Uznanie niewłaściwe można określić jako przyznanie przez dłużnika wobec wierzyciela istnienia długu. Przykładowo za takie uznanie można uznać oświadczenie o potrąceniu spornej wierzytelności z wierzytelnością przysługującą dłużnikowi względem wierzyciela. W rozpoznawanej sprawie pozwany złożył oświadczenie o potrąceniu, które stanowiło zarazem uznanie niewłaściwe.

Przechodząc do oceny skuteczności potrącenia, jeszcze raz podkreślić trzeba, że powód nie dopuścił się nienależytego wykonania umowy przewozu, a tym samym nie odpowiada za szkodę, jaką poniósł pozwany wskutek braku rozładunku towaru w uzgodnionym terminie w T.. Wobec przytoczonych wyżej regulacji konwencji CMR odnośnie do postępowania przewoźnika w razie przeszkody w wydaniu towaru, powód przewożąc ładunek do swojej bazy, nie dopuścił się również czynu niedozwolonego (art. 415 k.c.).

Nie zasługiwało natomiast na uwzględnienie żądanie zasądzenia kwoty 250 euro. Pomijając zmianę uzasadnienia pozwu w tej części, zauważyć trzeba, że powód nie zawnioskował żadnego dowodu na okoliczność, że oczekiwanie na rozładunek pozbawiło go dochodu ze zlecenia przewozu na trasie T. – Ś. czy też jakiegokolwiek innej korzyści. Zarazem powód podawał, że kierowca powoda musiał wrócić na bazę, gdyż następnego dnia miał wykonać inny przewóz. Wynika z tego, że kierowca powoda, mimo braku rozładunku, musiał powrócić do siedziby przedsiębiorstwa. Powód nie wykazał, by wskutek zjazdu do bazy z załadunkiem poniósł dodatkowe koszty w wysokości 250 euro. Powód nie sprostał zatem ciężarowi dowodu (art. 6 k.c.) i nie wykazał, by wskutek braku odbioru towaru poniósł jakąkolwiek szkodę.

Mając na uwadze powyższe ustalenia faktyczne, na podstawie przywołanych przepisów, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda pozostałą część wynagrodzenia w kwocie 988,17 euro. Odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych zasądzono zgodnie z żądaniem, mając na uwadze datę wymagalności roszczenia, na podstawie o art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (poprzednio: ustawa o terminach zapłaty w transakcjach handlowych - zwana dalej ustawą), w brzmieniu sprzed 1 stycznia 2020 r. Od dnia 1 stycznia 2020 r. odsetki te są natomiast równe sumie stopy referencyjnej Narodowego

Banku Polskiego i 10 punktów procentowych (art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych stanowi, że do ustalenia wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych, które stały się wymagalne po dniu 1 stycznia 2020 r., stosuje się przepis art. 4 pkt 3 ustawy, w brzmieniu nadanym ustawą nowelizującą).

W pozostałym zakresie powództwo jako nieudowodnione oddalono.

O kosztach procesu rozstrzygnięto w oparciu o art. 100 zd. pierwsze k.p.c., dokonując ich stosunkowego rozdzielenia stosownie do wyniku postępowania, które powód wygrał w 80%. Koszty procesu wyniosły w sumie 4 034 zł. Na wskazane koszty złożyły się: poniesione przez powoda – opłata od pozwu 400 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł, wynagrodzenie pełnomocnika 1 800 zł (łącznie 2 217 zł) oraz poniesione przez pozwanego – 1 800 zł wynagrodzenie pełnomocnika, 17 zł opłata skarbową od pełnomocnictwa (łącznie 1 817 zł). Pozwany winien ponieść koszty w wysokości 3 227,20 zł (80% z 4 034 zł), a poniósł koszty w kwocie 1 817 zł, zatem różnicę tj. kwotę 1 410,20 zł należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda.